

รายงานผล

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ หลักการและวิธีปฏิบัติงานมงคลพิธี และอวมงคลพิธี กิจกรรมสร้างความรู้ คู่งานพิธี ถวายอาลัยพระบรมราชชนนี พระพันปีแม่ของแผ่นดิน ภายใต้โครงการส่งเสริมสนับสนุน การอนุรักษ์ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และมรดกภูมิปัญญา จังหวัดบึงกาฬ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

จัดทำโดย

นางสาวภัศราพร โสภากุล
ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ฝ่ายอำนวยการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ

รายงานผลการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ หลักการและวิธีปฏิบัติงานมงคลพิธี และอวมงคลพิธี
กิจกรรมสร้างความรู้ คู่งานพิธี ถวายอาลัยพระบรมราชชนนี พระพันปีแม่ของแผ่นดิน ภายใต้โครงการส่งเสริม
สนับสนุนการอนุรักษ์ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และมรดกภูมิปัญญา จังหวัดบึงกาฬ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. ข้อมูลผู้เข้ารับการฝึกอบรม

- ๑.๑ จำเอกจิระพงษ์ ช้อน ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๑.๒ นางสาวภัศราพร โสภากุล ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ
- ๑.๓ นายประทีป ภูทองบ่อ ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
- ๑.๔ นางวิภาวี พลจันทิก ตำแหน่ง นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

๒. สังกัด สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ สำนักงานเลขานุการองค์การบริหารส่วนจังหวัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดบึงกาฬ

๓. ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ หลักการและวิธีปฏิบัติงานมงคลพิธี และอวมงคลพิธี กิจกรรมสร้างความรู้ คู่งานพิธี
ถวายอาลัยพระบรมราชชนนี พระพันปีแม่ของแผ่นดิน ภายใต้โครงการส่งเสริมสนับสนุนการ อนุรักษ์ฟื้นฟู
ขนบธรรมเนียมขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และมรดกภูมิปัญญา จังหวัดบึงกาฬ ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๙

๔. วันศุกร์ที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๙ ณ วัดโชติธรรมมารค ตำบลบึงกาฬ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

๕. ผลงานที่ได้จากการฝึกอบรม

๕.๑ เกียรติบัตรผู้ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ หลักการและวิธีปฏิบัติงานมงคลพิธี และอวมงคลพิธี
กิจกรรมสร้างความรู้ คู่งานพิธี ถวายอาลัยพระบรมราชชนนี พระพันปีแม่ของแผ่นดิน ภายใต้โครงการส่งเสริม
สนับสนุนการ อนุรักษ์ฟื้นฟู ขนบธรรมเนียมขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และมรดกภูมิปัญญา จังหวัดบึงกาฬ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๖. ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

- ๖.๑ มีความรู้ความเข้าใจในพิธีการต่างๆ ลำดับขั้นตอน รัฐพิธี และศาสนพิธีที่ถูกต้อง
- ๖.๒ มีความรู้ความเข้าใจการจัดเตรียมสถานที่ การใช้อุปกรณ์พิธีการ การจัดลำดับแขกผู้มีเกียรติ และ
การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างราบรื่น
- ๖.๓ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลำดับ ขั้นตอน ในพิธีการ งานมงคลพิธี และงานอวมงคลพิธี
- ๖.๔ มีความรู้ความเข้าใจประเภทของศาสนพิธี ขั้นตอนงานมงคลพิธี และงานอวมงคลพิธี

สรุปผลการเข้ารับฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ หลักการและวิธีปฏิบัติงานมงคลพิธี และอวมงคลพิธี
กิจกรรมสร้างความรู้ คู่งานพิธี ถวายอาลัยพระบรมราชชนนี พระพันปีแม่ของแผ่นดิน ภายใต้โครงการส่งเสริม
สนับสนุนการอนุรักษ์ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และมรดกภูมิปัญญา จังหวัดบึงกาฬ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

วันศุกร์ที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.

เวลา ๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น.

- ลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมสร้างความรู้ คู่งานพิธี ถวายอาลัยพระบรมราชชนนี พระพันปีแม่ของแผ่นดิน ภายใต้โครงการส่งเสริมสนับสนุนการอนุรักษ์ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และมรดกภูมิปัญญา จังหวัดบึงกาฬ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๑.๐๐ น.

- รับฟังการบรรยาย หัวข้อ วิธีการ ขั้นตอนในการขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ , การขอพระราชทานเพลิงศพ และการขอพระราชทานดินฝังศพ

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพและเครื่องเกียรติยศประกอบศพ

ผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานต้องมีตำแหน่งชั้นและยศดังต่อไปนี้

๑. พระสมณศักดิ์ตั้งแต่ชั้น "พระครูสัญญาบัตร" ขึ้นไปและพระภิกษุสามเณร เปรียญธรรม ๙ ประโยค
๒. พระราชวงศ์ตั้งแต่ชั้น "หม่อมเจ้า" ขึ้นไป
๓. ข้าราชการพลเรือนระดับ ๓ ขึ้นไป หรือข้าราชการตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่งประเภทวิชาการระดับปฏิบัติการ และประเภททั่วไประดับปฏิบัติการ ที่รับราชการ ๒ ปีขึ้นไป
๔. ข้าราชการฝ่ายทหารทหารตำรวจชั้นร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ร้อยตำรวจตรี ขึ้นไป
๕. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตั้งแต่ "เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย"(บ.ม.) ขึ้นไป
๖. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
๗. ประธานองค์กรต่าง ๆ ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญและรัฐธรรมนูญที่ถึงแก่กรรมในขณะดำรงตำแหน่ง
๘. บิดาและมารดาของผู้ดำรงตำแหน่ง องคมนตรี นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกาและประธานองค์กรที่กำหนดในรัฐธรรมนูญและรัฐธรรมนูญที่ถึงแก่กรรมในขณะดำรงตำแหน่ง
๙. สมาชิกผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ถึงแก่กรรมขณะดำรงตำแหน่ง
๑๐. ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นกรณีพิเศษ

เอกสารที่ต้องใช้ในการขอพระราชทานน้ำหลวง มีดังนี้

๑. หนังสือขอพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ
๒. ใบมรณบัตรหรือหนังสือรับรองการตาย
๓. สำเนาบัตรข้าราชการ หรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (ผู้วายชนม์)
๔. สำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้วายชนม์)
๕. สำเนาบัตรประชาชน (ทายาท/ผู้ขอ)
๖. สำเนาทะเบียนบ้าน (ทายาท/ผู้ขอ)
๗. สำเนาใบกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ถ้ามี)
๘. ประวัติของผู้วายชนม์โดยสังเขป พร้อมติดรูปถ่าย
๙. หนังสือสุทธี (กรณีพระสงฆ์) (ถ้ามี)
๑๐. ใบตราตั้งสมณศักดิ์ (กรณีพระสงฆ์) (ถ้ามี)

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานเพลิง กรณีปกติ

ผู้มีสิทธิต้องมีตำแหน่งชั้นและยศตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

๑. พระสมณศักดิ์ ตั้งแต่ชั้น "พระครูสัญญาบัตร" ขึ้นไปและพระภิกษุ สามเณรเปรียญธรรม ๙ ประโยค
๒. พระราชวงศ์ตั้งแต่ชั้น "หม่อมเจ้า" ขึ้นไป
๓. ข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไปหรือข้าราชการตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่ง ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการและประเภททั่วไประดับปฏิบัติงานที่รับราชการ ๒ ปี ขึ้นไป
๔. ข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจ ยศชั้นร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป
๕. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตั้งแต่ "เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย" (บ.ม.) ขึ้นไป
๖. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
๗. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญ "รัตนภรณ์" รัชกาลปัจจุบัน
๘. ประธานองค์กรต่างๆ ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญและรัฐธรรมนูญ ที่ถึงแก่กรรมในขณะที่ดำรงตำแหน่ง
๙. บิดาและมารดาของผู้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกาประธานองค์กรต่างๆ ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญและรัฐธรรมนูญที่ถึงแก่กรรม ในขณะที่บุตรดำรงตำแหน่ง
๑๐. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครที่ถึงแก่กรรมในขณะที่ดำรงตำแหน่ง
๑๑. ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นกรณีพิเศษ

เอกสารที่ต้องใช้ในการขอพระราชทานเพลิง กรณีปกติ

๑. หนังสือขอพระราชทานเพลิงศพ
๒. ใบมรณะบัตร
๓. สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการหรือบัตรประชาชน (ผู้วายชนม์)
๔. สำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้วายชนม์)
๕. สำเนาบัตรประชาชน (ทายาท/ผู้ขอ)
๖. สำเนาทะเบียนบ้าน (ทายาท/ผู้ขอ)
๗. สำเนาใบกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์/ใบตราตั้งสมณศักดิ์ (ถ้ามี)
๘. ประวัติผู้วายชนม์โดยสังเขป พร้อมรูปถ่าย
๙. หนังสือสุทธี (กรณีพระสงฆ์) (ถ้ามี)
๑๐. ใบตราตั้งสมณศักดิ์ (กรณีพระสงฆ์) (ถ้ามี)

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานเพลิง กรณีพิเศษ

ผู้มีสิทธิตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ที่เนื่องในราชสกุล ชั้นหม่อมราชวงศ์ และหม่อมหลวง
๒. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญราชรุจิ เหรียญกล้าหาญ และเหรียญชัยสมรภูมิ
๓. บิดามารดาของข้าราชการระดับ ๖ ขึ้นไป - ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่ง ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการขึ้นไป - ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภททั่วไประดับชำนาญการขึ้นไป
๔. บิดามารดาของผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ "ตริตาภรณ์ช้างเผือก" (ต.ช.) ขึ้นไป
๕. บิดามารดาของข้าราชการบริหารในพระองค์ตามระเบียบหน่วยราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐
๖. บิดามารดาของข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจ ชั้นยศตั้งแต่ พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท และพันตำรวจโท ขึ้นไป
๗. พนักงานรัฐวิสาหกิจระดับสูง
๘. บิดามารดาของพระสมณศักดิ์ ตั้งแต่ชั้น "พระครูสัญญาบัตร" ขึ้นไป
๙. ผู้ที่บริจาคร่างกายหรืออวัยวะแก่สภากาชาดไทยโรงพยาบาลของรัฐหรือสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์

๑๐. ข้าราชการทหารตำรวจชั้นยศต่ำกว่าสัญญาบัตรที่เสียชีวิตขณะปฏิบัติหน้าที่
๑๑. ผู้ที่ทำคุณประโยชน์

เอกสารที่ต้องใช้ในการขอพระราชทานเพลิง กรณีพิเศษ มีดังนี้

๑. หนังสือขอพระราชทานเพลิงศพ เป็นกรณีพิเศษ
๒. ใบมรณะบัตร
๓. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (ผู้วายชนม์)
๔. สำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้วายชนม์)
๕. สำเนาบัตรข้าราชการ (ทายาท/ผู้ขอ)
๖. สำเนาทะเบียนบ้าน (ทายาท/ผู้ขอ)
๗. สำเนาใบกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ถ้ามี)
๘. ประวัติของผู้ขอโดยสังเขป พร้อมติดรูปถ่าย
๙. หนังสือสุทธี (กรณีพระสงฆ์) (ถ้ามี)
๑๐. ใบตราตั้งสมณศักดิ์ (กรณีพระสงฆ์) (ถ้ามี)

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานดินฝังศพ กรณีปกติ

ผู้มีสิทธิ์ต้องมีตำแหน่งชั้นและยศตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

๑. พระสมณศักดิ์ ตั้งแต่ชั้น "พระครูสัญญาบัตร" ขึ้นไปและพระภิกษุ สามเณรเปรียญธรรม ๙ ประโยค
๒. พระราชวงศ์ตั้งแต่ชั้น "หม่อมเจ้า" ขึ้นไป
๓. ข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไปหรือข้าราชการตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่ง ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการและประเภททั่วไประดับปฏิบัติงานที่รับราชการ ๒ ปี ขึ้นไป
๔. ข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจ ยศชั้นร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป
๕. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตั้งแต่ "เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย" (บ.ม.) และ "เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย" (บ.ม.) ขึ้นไป
๖. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า
๗. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญ "รัตนาภรณ์" รัชกาลปัจจุบัน
๘. ประธานองค์กรต่างๆ ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญและรัฐธรรมนูญ ที่ถึงแก่กรรมในขณะดำรงตำแหน่ง
๙. บิดาและมารดาของผู้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกาประธานองค์กรต่าง ๆ ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญและรัฐธรรมนูญที่ถึงแก่กรรมในขณะ บุตรดำรงตำแหน่ง
๑๐. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครที่ถึงแก่กรรมในขณะดำรงตำแหน่ง
๑๑. ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ เป็นกรณีพิเศษ

เอกสารที่ต้องใช้ในการขอพระราชทานดินฝังศพ กรณีปกติ

๑. หนังสือขอพระราชทานดินฝังศพ
๒. ใบมรณะบัตร
๓. สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการหรือบัตรประชาชน (ผู้วายชนม์)
๔. สำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้วายชนม์)
๕. สำเนาบัตรประชาชน (ทายาท/ผู้ขอ)
๖. สำเนาทะเบียนบ้าน (ทายาท/ผู้ขอ)
๗. สำเนาใบกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์/ใบตราตั้งสมณศักดิ์ (ถ้ามี)
๘. ประวัติผู้วายชนม์โดยสังเขป พร้อมรูปถ่าย

๙. หนังสือสุทธี (กรณีพระสงฆ์) (ถ้ามี)

๑๐. ใบตราตั้งสมณศักดิ์ (กรณีพระสงฆ์) (ถ้ามี)

หลักเกณฑ์การขอพระราชทานดินฝังศพ กรณีพิเศษ

ผู้มีสิทธิ์ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ที่เนื่องในราชสกุล ชั้นหม่อมราชวงศ์ และหม่อมหลวง
๒. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญราชรุจิ เหรียญกล้าหาญและเหรียญชัยสมรภูมิ
๓. บิดามารดาของข้าราชการระดับ ๖ ขึ้นไป - ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่ง ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการขึ้นไป - ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภททั่วไประดับชำนาญงานขึ้นไป
๔. บิดามารดาของผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ "ตรีตาภรณ์ช้างเผือก" (ต.ช.) ขึ้นไป
๕. บิดามารดาของข้าราชการบริพารในพระองค์ตามระเบียบหน่วยราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๐
๖. บิดามารดาของข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจ ชั้นยศตั้งแต่ พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท และพันตำรวจโท ขึ้นไป
๗. พนักงานรัฐวิสาหกิจระดับสูง
๘. บิดามารดาของพระสมณศักดิ์ ตั้งแต่ชั้น "พระครูสัญญาบัตร" ขึ้นไป
๙. ผู้ที่บริจาคร่างกายหรืออวัยวะแก่สภาภักษาตไทยโรงพยาบาลของรัฐหรือสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์
๑๐. ข้าราชการทหารตำรวจชั้นยศต่ำกว่าสัญญาบัตรที่เสียชีวิตขณะปฏิบัติหน้าที่
๑๑. ผู้ที่ทำคุณประโยชน์

เอกสารที่ต้องใช้ในการขอพระราชทานดินฝังศพ กรณีพิเศษ มีดังนี้

๑. หนังสือขอพระราชทานดินฝังศพ เป็นกรณีพิเศษ
๒. ใบมรณะบัตร
๓. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (ผู้วายชนม์)
๔. สำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้วายชนม์)
๕. สำเนาบัตรข้าราชการ (ทายาท/ผู้ขอ)
๖. สำเนาทะเบียนบ้าน (ทายาท/ผู้ขอ)
๗. สำเนาใบกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ถ้ามี)
๘. ประวัติของผู้ขอโดยสังเขป พร้อมติดรูปถ่าย
๙. หนังสือสุทธี (กรณีพระสงฆ์) (ถ้ามี)
๑๐. ใบตราตั้งสมณศักดิ์ (กรณีพระสงฆ์) (ถ้ามี)

- การไหว้

การไหว้ตามมารยาทไทยแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ตามความอาวุโสและความเคารพของบุคคล ซึ่งมีวิธีการประนมมือ และก้มศีรษะที่แตกต่างกันเพื่อแสดงความเคารพอย่างเหมาะสม

๑) การไหว้พระ (ระดับที่ ๑): สำหรับไหว้พระรัตนตรัย พระสงฆ์ ปุชนิยวัตถุ/สถานที่ โดยประนมมือ ให้หัวแม่มือจรดระหว่างคิ้ว ปลายนิ้วชี้แตะเหนือหน้าผาก ก้มศีรษะลงต่ำ

๒) การไหว้ผู้มีพระคุณและผู้อาวุโส (ระดับที่ ๒) สำหรับไหว้พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย ครูอาจารย์ โดยประนมมือ ให้หัวแม่มือจรดปลายจมูก ปลายนิ้วชี้จรดระหว่างคิ้ว ก้มศีรษะลงน้อยกว่าระดับแรก

๓) การไหว้บุคคลทั่วไปและผู้เสมอกัน (ระดับที่ ๓) สำหรับไหว้ผู้ที่เสมอกันหรือมีอายุมากกว่าเล็กน้อย โดยประนมมือให้หัวแม่มือจรดปลายคาง ปลายนิ้วชี้แตะปลายจมูก ก้มศีรษะพอประมาณ

- การอบรมเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ หลักการและวิธีปฏิบัติงานมงคลพิธี

- การจัดโต๊ะหมู่บูชาพระรัตนตรัย

โต๊ะหมู่บูชา คือ กลุ่มหรือชุดของโต๊ะที่ใช้ตั้งพระพุทธรูป หรือ สิ่งอันเป็นที่เคารพสักการะ เช่น พระบรมฉายาลักษณ์ พระบรมสาทิสลักษณ์ หรือพระบรมรูปหล่อของ พระมหากษัตริย์ พระฉายาลักษณ์ หรือ พระสาทิสลักษณ์ของพระบรมวงศานุวงศ์ หรือรูปของบรรพบุรุษ โดยประกอบด้วยเครื่องบูชา อันเป็นการแสดงออก

/ซึ่งความ...

ซึ่งความเคารพอย่างสูงของผู้ที่สักการะ และเป็นการแสดงถึงความกตัญญูที่พึงมีต่อผู้มีอุปการคุณซึ่งเป็นวัฒนธรรมอันดีงามที่มีคุณค่ายิ่งของสังคมไทย

หลักในการจัดโต๊ะหมู่บูชา

๑. การบูชา หมายถึง การแสดงความยกย่อง เคารพ สักการะแก่ผู้ที่เคารพนับถือ มี ๒ ประเภท

๑.๑ อามิสบูชา การบูชาด้วยวัตถุสิ่งของ เช่น ดอกไม้ ธูป เทียน หรือสิ่งที่เหมาะสมอื่น ๆ

๑.๒ ปฏิบัติบูชา การบูชาด้วยการประพฤติปฏิบัติตน ในคุณความดี ตามธรรมคำสอนทางศาสนา พระพุทธเจ้าทรงยกย่องการปฏิบัติบูชาว่าเป็นการบูชาที่ประเสริฐสุด

๒. เครื่องบูชาหลักที่ใช้ประกอบการจัดโต๊ะหมู่บูชา ได้แก่ ธูป เทียน และดอกไม้ เหมือนการจัดเครื่องสักการะบูชาทั่วไป แต่สำหรับโต๊ะหมู่บูชา มีการกำหนดแบบมาตรฐานสำหรับโต๊ะหมู่บูชาแต่ละประเภทไว้โดยเฉพาะ

๓. ประเภทการจัดโต๊ะหมู่บูชา สามารถแบ่งได้เป็น ดังต่อไปนี้

โต๊ะหมู่ ๔ ประกอบด้วยเครื่องบูชา ดังนี้

- กระจกธูป ๑ กระจก
- เชิงเทียน ๑ คู่
- พานดอกไม้ ๒ พาน
- แจกัน ๒ แจกัน

โต๊ะหมู่ ๕ ประกอบด้วยเครื่องบูชา ดังนี้

- กระจกธูป ๑ กระจก
- เชิงเทียน ๔ คู่
- พานดอกไม้ ๕ พาน
- แจกัน ๒ แจกัน

โต๊ะหมู่ ๗ ประกอบด้วยเครื่องบูชา ดังนี้

- กระจกธูป ๑ กระจก
- เชิงเทียน ๕ คู่
- พานดอกไม้ ๕ พาน
- แจกัน ๒ แจกัน

โต๊ะหมู่ ๙ ประกอบด้วยเครื่องบูชา ดังนี้

- กระจกธูป ๑ กระจก
- เชิงเทียน ๖ คู่
- พานดอกไม้ ๗ พาน
- แจกัน ๓ แจกัน

- การจัดโต๊ะหมู่พระบรมฉายาลักษณ์ , พระฉายาลักษณ์และพระรูป

การจัดโต๊ะหมู่พระบรมฉายาลักษณ์/พระฉายาลักษณ์ เป็นการแสดงความจงรักภักดี ควรตั้งในที่ที่เหมาะสม สะอาดสงบ โดยวางพระบรมฉายาลักษณ์ไว้บนสุดตรงกลาง ใช้โต๊ะหมู่ ๕ หรือ ๗ หรือ ๙ ประดับด้วยเครื่องราชสักการะ เช่น พานพุ่มเงินพุ่มทอง แจกันดอกไม้สีเหลือง/ขาว และเครื่องทองน้อย พร้อมประดับผ้ายระบายสีเหลือง-ขาว

แนวทางการจัดโต๊ะหมู่พระบรมฉายาลักษณ์/พระฉายาลักษณ์ (ตามหลักสากล/โอกาสมงคล)

สถานที่ : หันหน้าโต๊ะไปทางทิศเหนือ หรือทิศตะวันออกเฉียงเหนือในบริเวณที่สะอาด ไม่พลุกพล่าน

การวางพระฉายาลักษณ์: วางไว้ที่ตำแหน่งสูงสุดและตรงกลางเสมอ ไม่ควรมีสิ่งใดบดบัง

เครื่องสักการะ

- พานพุ่ม : พุ่มทอง-พุ่มเงิน วางด้านหน้า
- แจกัน : แจกันดอกไม้สด (สีเหลืองหรือขาว) วางด้านข้าง

- เครื่องทองน้อย : ตั้งบนโต๊ะด้านหน้าพระฉายาลักษณ์ (ชุดเครื่องราชสักการะ)

ธงและการตกแต่ง

- ประดับธงชาติคู่กับธงอักษรพระปรมาภิไธย/พระนามาภิไธย
- ตกแต่งด้วยผ้าระบายสีเหลืองสลักสีขาว

กรณีจัดโต๊ะหมู่ในวาระต่างๆ

พระราชินี/พระบรมราชชนนี : ใช้โทนสีฟ้า-ขาว หรือ เหลือง-ขาว

การไว้ทุกข์ : ใช้ผ้าระบายสีดำสลักขาว (ผ้าดำอยู่บน) และดอกไม้โทนสีขาว

เวลา ๑๑.๐๐ น.

- พิธีเปิด กิจกรรมสร้างความรู้ คู่งานพิธี ถวายอาลัยพระบรมราชชนนี พระพันปีแม่ของแผ่นดินฯ โดยนายนคร ศิริปริยภูยานันท์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ

เวลา ๑๑.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.

- การอบรมเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ หลักการและวิธีปฏิบัติงานมงคลพิธี

- พิธีเจริญพระพุทธมนต์

พิธีเจริญพระพุทธมนต์ คือการนิมนต์พระสงฆ์ (นิยมจำนวนคู่ เช่น ๕, ๗, ๙ หรือ ๑๐ รูป) มาสาธยายมนต์ เพื่อความเป็นสิริมงคล เสริมโชคลาภ และสะเดาะเคราะห์ นิยมใช้ในงานมงคล เช่น ทำบุญบ้าน ขึ้นบ้านใหม่ งานแต่งงาน หรือวันสำคัญต่างๆ โดยพระสงฆ์จะสวดบทเจ็ดตำนานหรือสิบสองตำนาน เพื่อเป็นที่พึงพอใจและนำความสงบร่มเย็นมาสู่ผู้ร่วมพิธี

ลำดับขั้นตอนพิธีเจริญพระพุทธมนต์ (งานมงคลทั่วไป)

- ๑) จุดธูปเทียน : เจ้าภาพหรือประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย (จุดเทียนซ้ายก่อน แล้วจึงจุดธูป)
- ๒) อาราธนาศีล : พิธีกรนำอาราธนาศีล ๕ รับศีลโดยพร้อมเพรียงกัน
- ๓) อาราธนาพระปริตร : พิธีกรอาราธนาพระปริตร พระสงฆ์สวดเจริญพระพุทธมนต์
- ๔) เจริญพระพุทธมนต์ : พระสงฆ์สวดบทมงคลต่างๆ ผู้ร่วมพิธีพนมมือรับฟัง
- ๕) จุดเทียนทำน้มนต์ : เมื่อถึงบทสวด "อเสวนา จ พาลานัง" (พาหุง) เจ้าภาพจุดเทียนที่บาตรน้ำมนต์
- ๖) ถวายภัตตาหาร/ไทยธรรม : หลังสวดจบ พระสงฆ์ฉันภัตตาหาร (ถ้ามี) หรือเจ้าภาพถวายเครื่องไทยธรรม
- ๗) กรวดน้ำ : พระสงฆ์อนุโมทนา เจ้าภาพกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลและรับพร

งานมงคล : เรียกว่า "เจริญพระพุทธมนต์"

งานอวมงคล (งานศพ): เรียกว่า "สวดพระพุทธมนต์"

การเตรียมงาน : นิยมเตรียมด้ายสายสิญจน์สำหรับโยงจากพระพุทธรูปมายังบาตรน้ำมนต์และพระสงฆ์

- พิธีครบรอบวันเกิดของผู้วายชนม์

พิธีทำบุญครบรอบวันเกิดให้ผู้วายชนม์ ถือเป็นงานมงคลและกุศลอันยิ่งใหญ่ที่แสดงความกตัญญู นิยมจัดเพื่อระลึกถึงและอุทิศส่วนบุญกุศลให้ผู้ล่วงลับ โดยนิมนต์พระสงฆ์ (มักเป็นเลขคู่ เช่น ๕ หรือ ๙ รูป) เจริญพระพุทธมนต์ ถวายภัตตาหาร สังฆทาน และทอดผ้าบังสุกุล ทำได้ทั้งที่บ้านหรือวัด

แนวทางการจัดพิธีทำบุญครบรอบวันเกิด/วันตาย

การเตรียมตัว : นิมนต์พระสงฆ์ล่วงหน้า, เตรียมสถานที่ (โต๊ะหมู่บูชา, รูปถ่ายผู้วายชนม์), จัดเตรียมชุดสังฆทาน (ยาสามัญ , เครื่องใช้จำเป็น) และภัตตาหาร

ขั้นตอนพิธี

จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย และตั้งจิตระลึกถึงผู้วายชนม์

พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

ถวายภัตตาหาร (เลี้ยงพระ) และสังฆทาน

ทอดผ้าบังสุกุล (ผ้าไตร) เพื่ออุทิศเจาะจงให้ผู้วายชนม์

พระสงฆ์อนุโมทนา/ให้พร และทำการกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศล

การอุทิศบุญ : การกรวดน้ำเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ควรกล่าวชื่อ-นามสกุล ผู้วายชนม์ขณะกรวดน้ำ เพื่อส่งบุญให้ถึงโดยตรง

เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

- อบรมเชิงปฏิบัติกร หัวข้อ หลักการและวิธีปฏิบัติงานอวมงคลพิธี

- พิธีบำเพ็ญกุศลศพ

พิธีบำเพ็ญกุศลศพตามประเพณีไทยพุทธ คือการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับ โดยมีการสวดพระอภิธรรม การแสดงพระธรรมเทศนา และการถวายไทยธรรมแด่พระสงฆ์ จัดขึ้นต่อเนื่อง ๓ , ๕ หรือ ๗ วัน ก่อนฌาปนกิจ เพื่อแสดงความกตัญญูและส่งดวงวิญญาณสู่สุคติ มีขั้นตอนหลักคือการจุดธูปเทียนบูชาพระ, อารธนาศีล , พระสงฆ์สวด , และทอดผ้าบังสุกุล

- การบำเพ็ญกุศลอุทิศให้ผู้ล่วงลับ ๗ วัน , ๑๕ วัน , ๕๐ วัน และ ๑๐๐ วัน

การบำเพ็ญกุศลอุทิศให้ผู้ล่วงลับ ๗ , ๑๕ , ๕๐ และ ๑๐๐ วัน เป็นธรรมเนียมพุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทยเพื่อแสดงความกตัญญู ส่งบุญให้ผู้ตายสู่ภพภูมิที่ดี โดย ๗ วัน (สัตตมวาร) เป็นการทำบุญรอบแรก ๕๐ วัน (ปัญญาสมวาร) เปรียบเสมือนการส่งวิญญาณ และ ๑๐๐ วัน (สตมวาร) คือวาระสำคัญที่สุดในการอุทิศกุศลสุดท้ายตามคติความเชื่อ